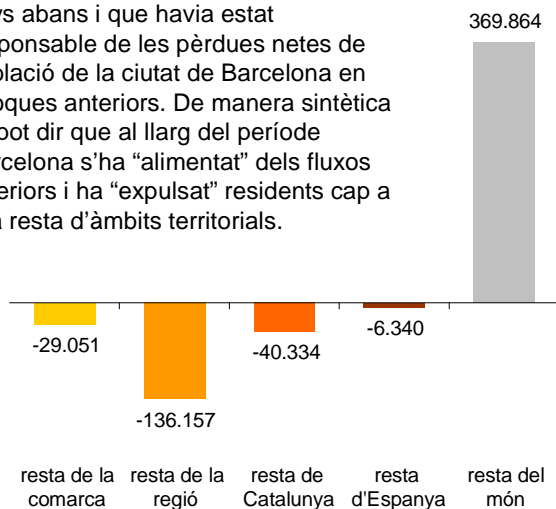

Retorn a Barcelona?

Saldo migratori del municipi de Barcelona amb els diversos àmbits territorials, 2000-2010

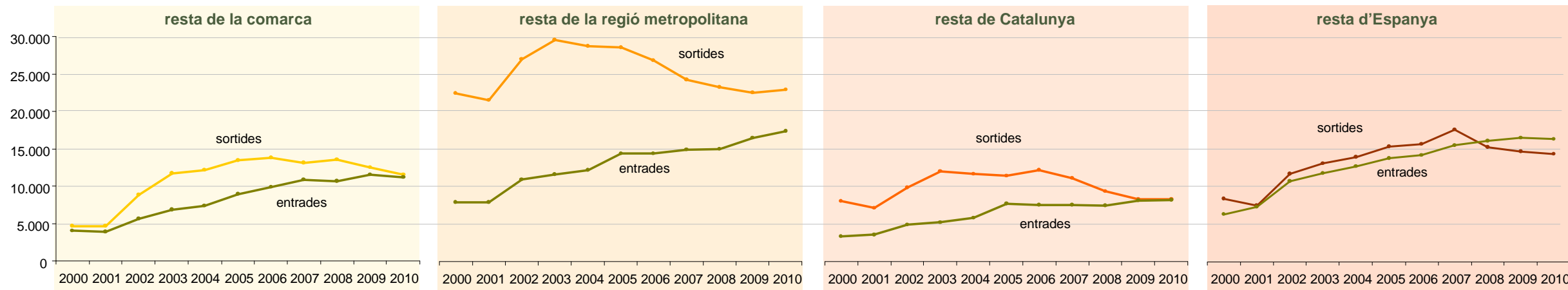
L'evolució recent de les principals variables demogràfiques de la ciutat de Barcelona ve clarament determinada per l'arribada d'un volum d'immigració estrangera sense precedents, de manera que el saldo migratori de Barcelona amb l'estranger entre 2000 i 2010 ha estat de 369.864 persones. Aquest saldo extraordinàriament positiu ha permès superar amb escreix el creixement natural negatiu de la ciutat al llarg de la darrera dècada així com el saldo migratori també negatiu amb la resta de la comarca, de la regió metropolitana, de Catalunya i d'Espanya. D'aquesta manera, l'arribada neta de població estrangera s'ha produït en paral·lel a uns moviments migratoris interns que han tendit majoritàriament a desplaçar residents de Barcelona cap a la resta de municipis catalans, principalment metropolitans, seguint una tendència ja iniciada molts anys abans i que havia estat responsable de les pèrdues netes de població de la ciutat de Barcelona en èpoques anteriors. De manera sintètica es pot dir que al llarg del període Barcelona s'ha "alimentat" dels fluxos exteriors i ha "expulsat" residents cap a la resta d'àmbits territorials.

Evolució dels moviments migratoris del municipi de Barcelona amb els diversos àmbits territorials, 2000-2010

Ara bé, en observar l'evolució dels moviments d'entrada i sortida de la ciutat de Barcelona amb els diversos àmbits territorials, es pot comprovar com, si bé aquest desequilibri és cert per al conjunt del període, la tendència dels darrers anys apunta a una disminució dràstica, si no una reversió, del saldo negatiu barceloní. Així, la dècada s'inicia amb un major nombre de sortides de Barcelona que no pas d'entrades per a tots els àmbits, diferència que tendeix a incrementar-se durant el primer quinquenni. Durant la segona meitat de la dècada, però, els moviments de sortida de Barcelona comencen a davallar notablement, mentre que les entrades mantenen una tendència marcadament ascendent. Com a resultat, el saldo migratori negatiu de la ciutat amb la resta de municipis de la comarca passa de -618 persones l'any 2000 a -325 el 2010; el saldo amb la resta de la regió metropolitana passa de -14.765 a -5.606; amb la resta de Catalunya els dos fluxos arriben pràcticament a equilibrar-se l'any 2010, donant una diferència de tan sols -60 persones, quan l'any 2000 el saldo era de -4.731; i amb la resta d'Espanya, el saldo negatiu de l'any 2000 (-2.068) comença a invertir-se l'any 2008 fins arribar al saldo positiu de 2.052 l'any 2010. Ateses les tendències observades, el municipi de Barcelona podria mostrar saldos migratoris positius no només amb la resta d'Espanya, sinó també amb la resta d'àmbits territorials al llarg dels propers anys.

Les dues principals causes que a priori semblen més probables per explicar aquest canvi de tendència mostren limitacions importants. D'una banda, l'increment sobtat de les sortides a partir de 2002 i l'inici de la davallada poc després podria indicar que aquestes estaven protagonitzades en bona part per immigrants estrangers que, arribats en un primer moment a Barcelona, comencen a redistribuir-se posteriorment per la resta de municipis catalans. Cal recordar, però, que els moviments de sortida ja eren significatius molt abans de l'arribada de l'onada immigratòria estrangera. D'altra banda, és cert que l'actual situació de crisi econòmica ha afectat especialment la compra-venda d'habitatges. Ara bé, aquesta circumstància no sembla haver representat una reducció de les migracions internes, que el 2010 són pràcticament les mateixes que el 2008 al conjunt de Catalunya (323.000). A més, i concretament per al cas de Barcelona, cal observar que únicament les sortides decauen, mentre que les entrades a la ciutat de Barcelona continuen augmentant, la mostra no tant una caiguda global dels moviments com una asimetria a favor de Barcelona. Finalment, cal fer notar igualment com aquestes sortides comencen a decaure a mitjans de la dècada, és a dir, anys abans de l'inici de la crisi econòmica.

Saldo migratori de Barcelona amb la resta de municipis catalans, 2000, 2005 i 2010

La majoria dels municipis metropolitans redueixen significativament el seu saldo migratori negatiu amb Barcelona entre l'any 2000 i 2010. D'altres, fins i tot, comencen a mostrar saldos positius després de molts anys de ser receptors nets. Si bé les diferències a favor de Barcelona no són excessivament elevades, un cop més el que resulta significatiu és el canvi de tendència que converteix a municipis com Subirats, l'Ametlla del Vallès, Matadepera, Santa Susanna i fins i tot municipis de major població com Sant Boi de Llobregat, el Prat, Mataró i Sabadell en emissors nets de migrants a Barcelona.

La resta del territori català reflecteix la mateixa tendència, i dels 568 municipis que tenien un saldo migratori positiu amb Barcelona l'any 2000 es passa a 462 l'any 2010, mentre que els 147 emissors nets a Barcelona l'any 2000 es passa a 311 el 2010.

